

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ตามที่ได้กล่าวมาแล้วในบทที่ 1 การวิจัยนี้เป็นการวิเคราะห์และแยกแยะชนิดของข้อผิดพลาดที่เกิดในการเขียนของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารระหว่างประเทศ โดยในหัวข้อ 2.1 กล่าวถึงความหมายและความสำคัญของทักษะการเขียน หัวข้อที่ 2.2 กล่าวถึงทฤษฎีการวิเคราะห์ข้อผิดพลาด หัวข้อที่ 2.3 กล่าวถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และหัวข้อที่ 2.4 กล่าวถึง กรอบแนวความคิดของโครงการวิจัยนี้

2.1 ความหมายและความสำคัญของทักษะการเขียน

การเขียน คือทักษะการใช้ภาษาชนิดหนึ่งเป็นการถ่ายทอดความรู้ ความคิด จินตนาการ ประสบการณ์ต่าง ๆ รวมทั้งอารมณ์และความรู้สึกกับข่าวสาร เป็นการสื่อสารหรือสื่อความหมายโดยมีตัวหนังสือตลอดจนเครื่องหมายต่าง ๆ เป็นสัญลักษณ์แทนถ้อยคำในภาษาพูด เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจได้ตามความมุ่งหมายของผู้เขียน การเขียนจึงเป็นทักษะที่มีหลักฐานการปรากฏอยู่นาน และการเขียนจะเกิดผลดีหรือผลเสียขึ้นขึ้นอยู่กับคุณภาพของเนื้อหาและกลวิธีการเขียนของผู้เขียน (กองเทพ, 2542)

หลักการเขียน เนื่องจากหลักการเขียนเป็นทักษะที่ต้องเอาใจใส่ฝึกฝนอย่างจริงจัง เพื่อให้เกิดความรู้ ความชำนาญ และป้องกันความผิดพลาด ดังนั้น ผู้เขียนจึงจำเป็นต้องใช้หลักในการเขียน ดังต่อไปนี้

1. มีความถูกต้อง คือ ข้อมูลถูกต้อง ใช้ภาษาได้ถูกต้องเหมาะสมตามกาลเทศะ
2. มีความชัดเจน คือ ใช้คำที่มีความหมายชัดเจน รวมถึงประโยคและถ้อยคำสำนวน เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจได้ตรงตามจุดประสงค์
3. มีความกระชับและเรียบง่าย คือ รู้จักเลือกใช้ถ้อยคำธรรมดาเข้าใจง่าย ไม่ฟุ่มเฟือย เพื่อให้ได้ใจความชัดเจน กระชับ ไม่ทำให้ผู้อ่านเกิดความเบื่อหน่าย
4. มีความประทับใจ โดยการใช้คำให้เกิดภาพพจน์ อารมณ์และความรู้สึกประทับใจ มีความหมายลึกซึ้งกินใจ ชวนติดตามให้อ่าน
5. มีความไพเราะทางภาษา คือ ใช้ภาษาสุภาพ มีความประณีตทั้งสำนวนภาษาและลักษณะเนื้อหาอ่านแล้วไม่รู้สึกขัดเขิน
6. มีความรับผิดชอบ คือ ต้องแสดงความคิดเห็นอย่างสมเหตุสมผล มุ่งให้เกิดความรู้และทัศนคติอันเป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น นอกจากหลักการเขียนที่จำเป็นต่อการเขียนแล้ว สิ่งที่มีความจำเป็นอีก

ประการหนึ่งคือกระบวนการคิดกับกระบวนการเขียนที่จะต้องดำเนินควบคู่ไปกับหลักการเขียน เพื่อที่จะทำให้สามารถเขียนได้ดียิ่งขึ้น

เนื่องจากทักษะการเขียนภาษาอังกฤษเป็นการรวบรวม เรียบเรียงความคิดออกมาเป็นลายลักษณ์อักษรที่ถูกต้องตามระเบียบวิธีการเขียนของภาษา ทักษะภาษาอังกฤษจึงเป็นทักษะที่ซับซ้อนด้วยองค์ประกอบหลายประการ ตามที่ ฮีตัน (Heaton, 1975) ได้แบ่งองค์ประกอบที่จำเป็นในการเขียนไว้ 4 ประการ คือ

1. ทักษะทางไวยากรณ์ (Grammatical Skills) คือ ความสามารถในการเขียนประโยคต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง
2. ทักษะทางลีลาภาษา (Stylistic Skills) คือ ความสามารถในการเขียนประโยคหลาย ๆ แบบได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ
3. ทักษะกลไก (Mechanical Skills) คือ ความสามารถในการใช้สัญลักษณ์ต่าง ๆ ของภาษาได้ถูกต้องตามแบบแผน
4. ทักษะทางการเลือกข้อความที่เหมาะสม (Judgment Skills) คือ ความสามารถในการเขียนข้อความได้เหมาะสมตามวัตถุประสงค์

2.2 ทฤษฎีการวิเคราะห์ข้อผิดพลาด

Richards and Schmidt (2002) ได้ให้ความหมายของคำว่าข้อผิดพลาดไว้ว่าเป็นการใช้ภาษาในแบบที่เจ้าของภาษาของภาษานั้น ๆ ถือว่าเป็นความผิดหรือเป็นการเรียนรู้ที่ไม่สมบูรณ์ โดยได้แบ่งประเภทของข้อผิดพลาดออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. ข้อผิดพลาดในภาษาเดียวกัน (Intralingual Error) ข้อผิดพลาดประเภทนี้คือ การวางหลักเกณฑ์ต่างๆในภาษาเป้าหมาย (Target Language) ด้วยตัวเองมากเกินไป ซึ่งข้อผิดพลาดในลักษณะนี้จะ เป็นข้อผิดพลาดที่เกิดจากความละเลยเพิกเฉยต่อกฎต่างๆของภาษา การประยุกต์ใช้หลักภาษาอย่างไม่สมบูรณ์และการสร้างสมมุติฐานของแนวความคิดที่ไม่ถูกต้อง
2. ข้อผิดพลาดระหว่างภาษา (Interlingual Error) คือ ข้อผิดพลาดที่ได้มีการถ่ายโอนมาจากภาษาแม่ของผู้เรียน เช่น ข้อผิดพลาดทางด้านไวยากรณ์ ด้านคำศัพท์หรือทางด้านวัจนปฏิบัติศาสตร์ (Pracmatics) อันเกิดจากภาษาแม่

ในขณะที่ Norrish (1987) ได้นิยามความหมายของข้อผิดพลาดว่า คือ ความคลาดเคลื่อนอย่างเป็นระบบ เมื่อผู้เรียนไม่เคยได้เรียนรู้ในเนื้อหาเรื่องใดเรื่องหนึ่งแล้วเกิดความเข้าใจผิด ส่วน Cunningsworth

(1987) ได้ให้คำจำกัดความของคำว่าข้อผิดพลาดไว้ว่าเป็นความคลาดเคลื่อนอย่างเป็นระบบที่เกิดจากกฎหรือหลักการต่างๆของภาษาที่ผู้เรียนได้เรียนรู้มาแล้ว ซึ่งสามารถตีความได้ว่าเป็นความคลาดเคลื่อนที่เกิดขึ้นซ้ำ ๆ

Hasyim (2002) ได้ระบุวัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์ข้อผิดพลาดมีดังต่อไปนี้

1. เพื่อทราบว่าผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับภาษาดีเพียงใด
2. เพื่อทราบว่าผู้เรียนมีวิธีการเรียนภาษานั้นอย่างไร
3. เพื่อเก็บข้อมูลเกี่ยวกับอุปสรรคที่สำคัญในการเรียนภาษา ซึ่งจะมีส่วนช่วยในการสอนภาษาหรือ

การเตรียมสื่อการสอน

สำหรับนักภาษาศาสตร์และผู้สอนภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศ เนื่องจากผลที่ได้รับจากการวิเคราะห์จะแสดงให้เห็นถึงปัญหาของผู้เรียนภาษา ผู้สอนสามารถนำผลจากการวิเคราะห์ข้อผิดพลาดที่ได้รับมาเป็นปัจจัยหนึ่งในการเลือกสื่อการสอนและนำมาเป็นข้อมูลในการปรับปรุงเทคนิคการสอนของตนเอง เพื่อให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ศุภลักษณ์ นางาม (2548) วิเคราะห์ข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์ที่พบบ่อยในงานเขียนวิชาภาษาอังกฤษ พื้นฐาน 1 ของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ที่มีคะแนนสอบเข้าวิชาภาษาอังกฤษสูงและต่ำ พบว่ามีข้อผิดพลาด 23 ประเภท ซึ่งพบทั้งในระดับประโยคถึงระดับคำ ข้อผิดพลาดที่พบบ่อยมี 6 ประเภท คือ ข้อผิดพลาดในการใช้ประโยคที่ไม่สมบูรณ์ การใช้คำนาม ความสอดคล้องกันในประโยค การสะกดคำ การใช้กาล และการใช้คำนำหน้า และสาเหตุหลักของข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์ในงานเขียนเหล่านี้ น่าจะเกิดการแทรกซ้อนของภาษาแม่การใช้กฎเกณฑ์

จิตรา บรรลอมชน (2545) พบว่าวิชาภาษาอังกฤษบรรจุอยู่ในหลักสูตรการเรียนการสอน ทั้งเป็นวิชาบังคับและวิชาเลือกของนักเรียนไทยแล้วก็ตามแต่พบข้อผิดพลาดในการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนทั้งในด้านไวยากรณ์และคำศัพท์ นักเรียนมีปัญหาข้อผิดพลาดในการเขียนภาษาอังกฤษ คือ ด้านโครงสร้างไวยากรณ์ ด้านคำศัพท์ และด้านการเรียบเรียง ประโยคและเนื้อหา (สุวิมล, อรุณศรีและอาภาภรณ์, 2551)

การศึกษาปัญหาข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์ภาษาอังกฤษในการเขียนในระดับอุดมศึกษา พบปัญหาที่สอดคล้องกัน คือ นักศึกษามีข้อผิดพลาดในการเขียนระดับย่อหน้า 4 ด้าน คือไวยากรณ์และโครงสร้าง การใช้เครื่องหมายวรรคตอน การใช้อักษรตัวใหญ่ และการสะกดคำ (เกศินี, 2554)

จากงานวิจัยของ ลดาวัลย์ เสงวีจิตรกุล (2549) วิเคราะห์ข้อผิดพลาดในระดับประโยคของบทคัดย่อภาษาอังกฤษที่เขียนโดยนักศึกษาระดับบัณฑิตวิทยาลัย จำนวน 14 คน ในเวลา 3 ชั่วโมง และเน้นการศึกษา

ในเรื่องชนิดของข้อผิดพลาดหลักๆ และความถี่ของข้อผิดพลาดและอธิบายเหตุผลของข้อผิดพลาดที่เป็นไปได้ ผลการวิจัยพบว่าข้อผิดพลาดหลักๆ คือเครื่องหมายวรรคตอน ร้อยละ 21.8 ประโยคต่อเนื่องและประโยคไม่สมบูรณ์ ร้อยละ 19.21 กลุ่มคำที่ใช้ขยายคำนามซึ่งมี the present participle ร้อยละ 16.67 และ the past participle ร้อยละ 12 ประโยครูปแบบการถูกกระทำ (passive voice) ร้อยละ 16.35 และความสอดคล้องของประธานและคำกริยา ร้อยละ 5.39 ตามลำดับ ความแตกต่างของภาษาไทยและภาษาอังกฤษและความยากของไวยากรณ์ภาษาอังกฤษเป็นปัญหาหลัก 2 ปัญหาในการแปลของนักศึกษา

2.4 กรอบแนวความคิดของโครงการวิจัย

จากแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับทักษะการเขียน การวิเคราะห์ข้อผิดพลาดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยจึงใช้กรอบแนวความคิดของโครงการวิจัย ดังนี้

2.4.1 กรอบในการวิเคราะห์ข้อผิดพลาด แบ่งออกเป็น 5 ประเภท ดังนี้

1. อักษรวิธี (Orthography) ครอบคลุมการสะกดคำ เครื่องหมายวรรคตอน และการขึ้นต้นอักษรตัวใหญ่
2. ไวยากรณ์ (Grammar) ครอบคลุมการใช้กาล การผันกริยา การเรียงลำดับคำในประโยค ประเภทของคำ และความสอดคล้องของประธานและคำกริยา
3. อรรถศาสตร์ (Semantics) ครอบคลุมการเลือกใช้คำที่มีความหมายเหมาะสมกับบริบท
4. วิทยาหน่วยคำ (Morphology) ครอบคลุมโครงสร้างของคำ การใช้คำอุปสรรคและคำปัจจัย
5. การใช้คำฟุ่มเฟือย (Redundancy)

2.4.2 กรอบความคิดในการพัฒนาความสามารถทักษะการเขียนของนักศึกษา

ภาพที่ 1 แผนภาพการพัฒนาความสามารถทักษะการเขียนของนักศึกษา